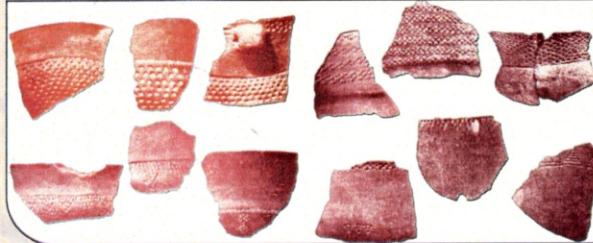
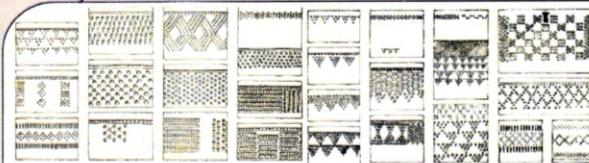

«Nalazi Vis kod Dervente, Pivnica kod Odžaka i Donja Mahala kod Orašja imaju veliki značaj u predstavljanju kostolačke kulture na ovome području, a posebno važno je nalazište Pivnica (Potočani) jer se tamo naišlo na jedinstven lokalitet na kojem nije došlo do miješanja s drugim kulturama.»

(Dr. Alojz Benac, 1962.g.)

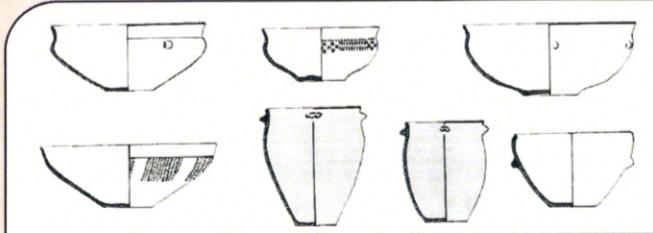
Prema oblicima fragmenata i cijelih posuda koje su pronađene, sačinjeni su crteži njihovih oblika.

Dio tih crteža kasnije je stigao do Ivo Jelušića iz Vojskove, zaljubljenika u povijest Posavine. Na lokalitetu Pivnica pronađena je i jedna dobro očuvana zdjela, koja se sada nalazi u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine. Prema njoj je Ivo Jelušić uradio repliku, ali od abonosa!

Replika je sačuvala ORIGINALNI oblik, ukrašena je stvarnim ORNAMENTIMA i napravljena je od DRVETA izronjenog iz korita rijeke Bosne nedaleko od lokaliteta Pivnice, a koje je raslo prije više od 5 tisuća godina!

Jelušić ove replike posuda radi po nacrtima i literaturi koje je dobio od djelatnika Zemaljskog muzeja BiH.

Svaku posudu radi posebno, korak po korak, iz više prstenova, sastavljenih od 16 dijelova, lijepljenih jedan na drugi. Kasnije ih tokari i brusi i na koncu sve se obrađuje ručnim dlijetom.

Tako su posude nastale na ovom području, u vremenu tisućama godina daleko od nas vraćene u budućnost – za novi život!

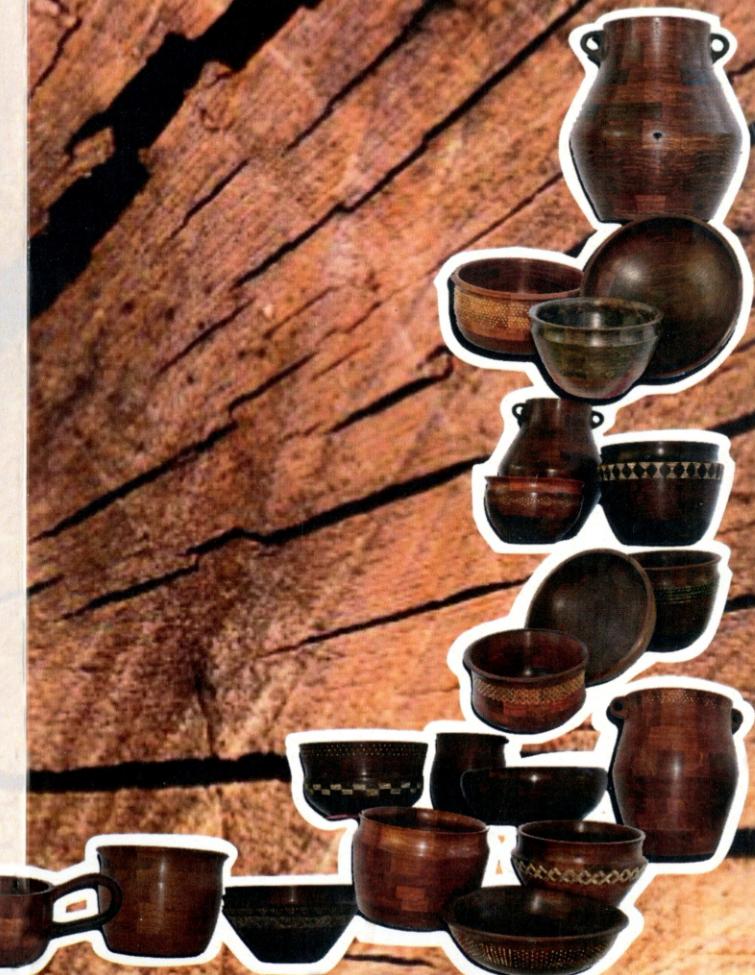
Oblici i ornamenti replika kostolačkih posuda suvremenici su drveta od kojeg su napravljene!

Ove posude su stvorene da ih stavimo ispred sebe i ponosno rukom dodirnemo prošlost, da osjetimo tu vibraciju posavske povijesti, koju je Jelušić osjetio kada je držao u ruci prvi komad abonosa...

FB: abonos.posavina.odzak
e-mail: abonos.posavina@gmail.com
tel.: 063/340-061

PIVNICA (POTOČANI) KOD ODŽAKA

NOVI ŽIVOT STAROG HRASTA

- **Abonos**, očuvano drvo hrasta lužnjaka, staro preko 5000 godina, a izvađeno iz korita rijeke Bosne u Posavini

- **Pivnica**, zaravan u Posavini, lokalitet na kojem su pronađeni tragovi kostolačke kulture (od prije preko 5000 godina!)

- **Keramika**, koja je prije isto toliko godina rađena i ukrašavana na prostoru Pivnice

Sve je to uspješno objedinio Ivo Jelušić, napravivši od abonosa prvu repliku keramičke posude iz kostolačkog perioda s lokaliteta Pivnica.

ABONOS ?

Abonus je fosilizirano drvo hrasta lužnjaka, poznatog i kao crni hrast-dub. Ako drvo hrasta lužnjaka nekoliko tisuća godina sazrijeva u mulju rijeka bez prisustva zraka, postaje puno tvrde i mijenja boju od svijetle do bakrenosmeđe i crne.

Potpuno crno drvo je staro oko 7-8 tisuća godina.

Nakon vađenja iz vode i mulja, abonus je potrebno strpljivo i brižno sušiti. Pri pogrešnom procesu sušenja, on se raspada i pretvara u prah... Proces sušenja traje oko godinu dana.

Nalazišta abonosa su i u svijetu vrlo rijetka, a u našim krajevima ga je moguće pronaći u stariim i sadašnjim koritima rijeke Save, Vrbasa, Bosne i Drine.

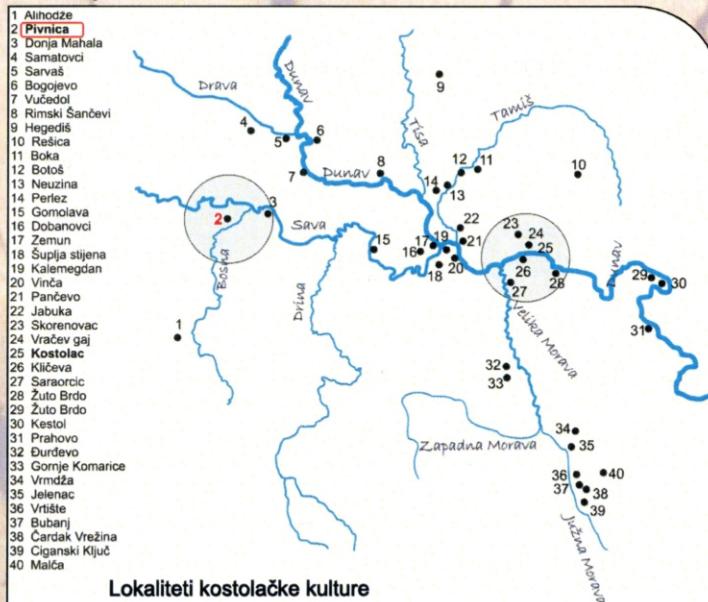
Abonus

Hrast lužnjak

KOSTOLAČKA KULTURA ?

Kostolačka kultura je eneolitička kultura čiji je razvoj započeo oko 3250 godina pr. Krista na području jugoistočne Europe (Šumadija, sjeverna Bosna, Slavonija, Srijem), a do kraja svoga postojanja 3000 godina pr. Krista bila je rasprostranjena na sjeveru do Slovačke, te na istoku do Erdelja i Oltenije u današnjoj Rumunjskoj.

Ime je dobila po eponimnom lokalitetu Kostolac u Srbiji.

Stanovništvo se pretežito bavilo poljodjelstvom i stočarstvom. Izradivali su vrlo kvalitetnu keramiku tankih stijenki sjajno uglačanu u crnoj, sivoj ili rjeđe ooker boji. Tipove posuda su razvili uglavnom iz badenskih oblika.

Naselja kostolačke kulture najčešće su utvrđena opkopima i prirodnim vodenim tokovima ili u teško pristupačnim gorskim predjelima (Bosna).

Lokaliteti kostolačke kulture u BiH su: Pivnica kod Odžaka, Alihodže u dolini Bile kod Travnika, Vis kod Dervente, Obre II kod Kaknja, te Donja Mahala na Savi.

PIVNICA ?

Prvi navedeni lokalitet, Pivnica kod Odžaka najznačajniji je od ovde nabrojanih. Nalazi se u selu Potočanima.

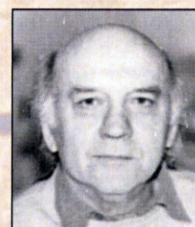
Pivnica - satelitska snimka

To je jedan izduženi brežuljak, čija se istočna i zapadna strana dosta strmo spuštaju prema obližnjim potocima.

Na Pivnicu je prvi skrenuo pozornost javnosti fra Anto Tolić, župnik iz Potočana, koji je sakupio prve pronađene primjerke keramike kostolačkog tipa.

Prve vijesti o Pivnici objavio je kustos Zdravko Marić u Glasniku Zemaljskog muzeja za 1958. godinu.

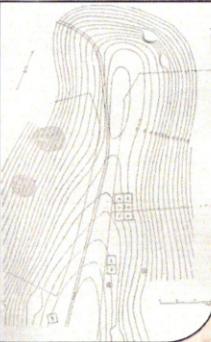
Te iste godine Zemaljski muzej je poduzeo probna iskopavanja. Sustavno iskopavanje na Pivnici je izvršeno od 22. lipnja do 8. srpnja 1960. godine, a vodio ga je dr Alojz Benac, uz pomoć kustosa Đure Baslera.

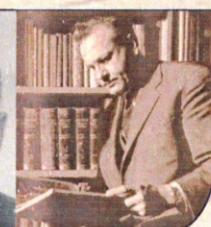
Zdravko Marić

Alojz Benac

Pivnica - topografska snimka

Đuro Basler